

Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo (par M. Yves Cruchten), Georges Engel, Franz Fayot (par M. Georges Engel), Claude Haagen (par Mme Claire Delcourt) et Mme Paulette Lenert ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement, Marc Goergen et Ben Polidori ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Laurent Mosar), MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach (par Mme Diane Adehm), Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par M. Marc Spautz), Christophe Hansen, Max Hengel (par Mme Stéphanie Weydert), Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt (par M. Guy Arendt), Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par M. Fernand Etgen) et M. Gérard Schockmel.

10. 8255 – Projet de loi portant modification du Code de la consommation

An da komme mer zum nächste Punkt vun eisem Ordre du jour. Dat ass de Projet de loi 8255 iwwert d'Atellung vun den Officiers de police judiciaire an e bessere juristesche Schutz vun de Konsumenten. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht: de Rapporteur huet 10 Minutten, all Fraktioun an all Sensibilitéit huet 5 Minutten, d'Regierung huet 10 Minutten. Ageschriwwe si schonn: den Här Luc Emering, d'Madamm Paulette Lenert, den Här Jeff Engelen, d'Madamm Joëlle Welfring, den Här Ben Polidori an den Här David Wagner. An d'Wuert huet elo den honorabele Rapporteur, den Här Jeff Boonen. Här Boonen, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Agriculture, de l'Alimentation et de la Viticulture

M. Jeff Boonen (CSV), rapporteur | Merci, Här President. Ech stellen Iech haut de Rapport vum Projet de loi 8255 vir. Dëse gesäit Ännerungen am Code de la consommation vir. De Code de la consommation ass déi gesetzlech Grondlag, déi d'Rechter an d'Protektioun vum Konsument garantéiert.

De Projet de loi 8255 gouf de 27. Juni 2023 vun der viregter Ministesch vum Konsumenteschutz, der Madamm Paulette Lenert, an der Chamber deposéiert. Den 30. November 2023 gouf de Projet de loi un d'Kommissioun fir Landwirtschaft, Ernährung a Wäibau vun der Chamber geschéckt.

Ech wëll d'Hauptpunkte vum Projet de loi zesumme faassen. De Code de la consommation ass déi legal Basis, déi d'Rechter vun de Konsumente schützt. Et goufen e puer Beräicher am Code identifizéiert, déi vereinfacht a verbessert musse ginn, an déi stinn an dësem Projet de loi.

Hei sinn déi wichtegst Ännerungen:

Vereinfachunge bei der Rekrutierungsprozedur vun den Enquêteuren, de sougenannten „Officiers de police judiciaire“: Aktuell ginn d'Enquêteure vum Minister ernannt, dee fir de Konsumenteschutz

zoustänneg ass. Dës Agente maachen Enquête virun allem am Beräich vun der Präisgestaltung. Fir méi Flexibilität an der Organisatioun vum Service ze kréien an d'Effizienz ze erhéijen, gëtt d'Rekrutierungsprozedur ugepasst. Bis elo konnte just Fonctionnaires aus der Karriär A als Enquêteur genannt ginn, an Zukunft kënnen och Fonctionnaires aus der Karriär B hei vum Minister genannt ginn. D'Agente mussen dann och eng zousätzlech Formatioun maachen. Änlech gëtt et schonn an anere Verwaltungen, wéi zum Beispill der ALVA oder der Émweltverwaltung, gemaach.

Zweetens gi verschidde Sanktiounen prezisiéiert. Fir méi Kloecheit gëtt d'Natur vun de Sanktiounen am Code prezisiéiert an all Artikel am Text, dee penal Sanktiounen festleet, gëtt kloer markéiert, fir Konfusiounen ze vermeiden.

Drëttens gëtt et eng Klarifikatioun am Beräich vun den abusive Klauselen. Esou erlaabt eng Präzisierung am Text, dass all d'abusiv Klauselen vun der schwaarzer Lëscht am Code direkt als null an net geschriwwe betruecht ginn. Da gëtt eng Gesetzesännerung virgeschloen, fir d'Lëscht vun den abusive Klauselen, déi schwaarzer Lëscht, ëm zwou Klauselen ze erweideren, soudass dës exzessiv Klauselen och fir null erkläert ginn. Weider Modifikatiounen erméiglechen dem Riichter et, den abusive Charakter vun enger Klausel automatesch ze iwwerpräiwen, wat der europäescher Jurisprudenz nokënn.

Dëst sinn déi Hauptpunkte vum Projet de loi 8255 iwwert d'Modifikatioun vum Code de la consommation.

E puer Wuert zum legislative Prozess: Den Avis vun der Chambre des Fonctionnaires et Employés publics gouf de 6. Juli 2023 ofginn. Hei huet d'Chamber ënner anerem gefrot, dass déi Agenten, déi elo scho genannt sinn, fir Enquêtes ze maachen, keng Formatioun méi musse maachen. Dës Fuerderung gouf Rechnung gedroen.

Da sinn nach folgend Avisen erakomm, déi allegueren den Accord ginn hunn: En Avis vun der Autorité de la concurrence de 17. Juli 2023, en Avis vun der Union luxembourgeoise des consommateurs den 18. Juli 2023, d'Chambre de Commerce huet de 4. Oktober hir Meenung ofginn. An déi vun der Cour supérieure de Justice, dem Tribunal d'arrondissement vu Lëtzebuerg, dem Parquet vum Tribunal d'arrondissement vu Lëtzebuerg an dem Parquet vum Tribunal d'arrondissement vun Dikrech goufen den 12. Oktober ofginn. Den Avis vun der Chambre des Salariés ass den 21. November erakomm, gefollegt vum Avis vum Staatsrot de 27. Februar dëst Joer an deem vun der Chambre des Métiers de 15. März.

Komplementär Avis vum der Nationaler Kommission fir Dateschutz an der Autorité de la concurrence sinn den 23. Abrëll 2024 erakomm. Den Avis complémentaire vun der Chambre des Fonctionnaires et Employés publics gouf den 20. Juni elo de leschte Mount ofginn. An de Staatsrot huet den 11. Juni nach en Avis complémentaire ofginn.

A sengem Avis vum 27. Februar huet de Staatsrot eng Opposition formelle ausgeschwat. De Staatsrot ernënnert hei drun, datt duerch d'Ännerung vun der Verfassung de Statut vun de Staatsbeamten zu eppes ginn ass, dat duerch d'Gesetz gereegelt muss ginn. Als Konsequenz muss och d'Ausbildung vun de Staatsbeamten, déi e wichtege Deel vum Statut ausmécht, op déi selwecht Manéier behandelt ginn. Déi héich Autoritéit fuerdert dofir, dass am Gesetz déi minimal Ufuerderungen un den Inhalt, awer och un d'Stonne vun der Ausbildung souwéi d'Bedingunge fir d'Réussite festgeluecht ginn.

D'Kommissioun fir Landwirtschaft, Ernährung a Wäibau huet de Projet de loi den 28. März 2024

presentéiert kritt, zesumme mam Avis vum Staatsrot, an ech gouf zum Rapporteur fir de Projet de loi ernannt. Während där selwechter Reunioun goufen eng Rei Amendementer ugeholl, déi den Avis Rechnung gedroen hunn.

Nom zweeten Avis vum Staatsrot, deem all Opposition-formellen opgehewen huet, huet d'Kommissioun de 4. Juli den aktuelle schrëftleche Rapport unanime ugeholl.

Fir ofzeschlësse géif ech dann den Accord vu menger Fraktioun ginn. Dës Projet de loi erlaabt dem Ministère de la Protection des consommateurs e bessert Funktionement, an duerch d'Festleeë vun de Clausen abusives gëtt dem Konsument säi Recht gestärkt, wat ganz an eisem Sënn ass. Ech soen Iech Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Boonen fir Äre mëndlechen an Äre schrëftleche Rapport.

An den éischten ageschriwwene Riedner ass den Här Luc Emering. Här Emering.

Discussion générale

M. Luc Emering (DP) | Merci fir d'Wuert, Här President. Ech géif dem Rapporteur och Merci soe fir d'Rapporten a géif heimat den Accord vun eiser Fraktioun ginn. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Ech soen dem Här Emering Merci. Dann ass d'Wuert fir d'Madamm Lenert.

Mme Paulette Lenert (LSAP) | Merci, Här President. Och merci vu menger Säit fir dee ganz ausféierleche Rapport. Et wäert Iech net verwonneren, dass ech meng Fraktioun wäert bidden, dës Projet matzestëmme. En ass am Interess vum Konsument, e stäerkt d'Verwaltung. An deem Sënn kënnen mir dat nëmme begreissen. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Lenert. Här Engelen.

M. Jeff Engelen (ADR) | Merci, Här President. Den Här Boonen huet alles gesot zu dësem Gesetz. Et ass deem näischt méi bäizefügen. Et gëtt am Fong geholl Praktisches ëngesat. An ech ginn den Accord vun eiser Fraktioun. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Engelen. Madamm Welfring.

Mme Joëlle Welfring (déi gréng) | Här President, am Numm vu menger Sensibilitéit politique: Och mir huelen den heite Projet de loi un. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Welfring. Här Polidori.

M. Ben Polidori (Piraten) | Merci, Här President. Och ech hale mech kuerz an ech ginn den Accord vun de Piraten. Merci.

(Interruptions)

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Polidori. Här Wagner.

M. David Wagner (déi Lénk) | Ech hale mech genau sou kuerz. Mir stëmme den Projet de loi mat.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Wagner. Domat hätte mer dann den Tour vun den ageschriwwene Riedner gemaach.

Wann d'Regierung sech och nach géing kuerzhalen?

(Hilarité)

Prise de position du Gouvernement

Mme Martine Hansen, Ministre de la Protection des consommateurs | Merci, Här President. Dat wäert ech maachen. Ech soen all de Leit Merci fir

déi breet Zoustëmmung am Sënn vum Konsument. Merci.

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Voilà. Domat ass dës Diskussioun dann ofgeschloss.

Da komme mer zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8255. Den Text steet am Document parlementaire 8255¹⁷.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8255 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt elo un. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. E klengen Effort, wannechgelift, da si mer esou wäit.

(Brouhaha)

Ok, elo si mer esou wäit. De Vott ass ofgeschloss.

Jo-Stëmmen: 60, Nee-Stëmmen: 0, an Abstentionen: 0. Domat ass de Projet de loi mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Laurent Mosar), MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach (par Mme Stéphanie Weydert), Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par M. Maurice Bauer), Christophe Hansen, Max Hengel (par Mme Diane Adehm), Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt (par M. Gusty Graas), Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par Mme Barbara Agostino) et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana (par Mme Taina Bofferding), Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo (par M. Georges Engel), Georges Engel, Franz Fayot (par M. Yves Cruchten), Claude Haagen et Mme Paulette Lenert ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic (par M. François Bausch), Mmes Sam Tanson (par Mme Joëlle Welfring) et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement, Marc Goergen et Ben Polidori ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

11. 8293 – Projet de loi portant sur les compteurs d'eau en service dans le secteur de la métrologie légale

Als zweetleschte Punkt um Ordre du jour vun de Mëtze steet de Projet de loi 8293 iwwert d'Waasser-compteuren. Ech erënneren Iech drun, dass dëst e Riedemodell „avec rapport, mais sans débat“ ass. D'Riedezäit ass exceptionell, well et d'Madamm Beissel als Rapportrice ass, op 10 Minutte festgeloet.

(Interruptions et hilarité)

An duerno huet d'Regierung, wa se da wëllt, 5 Minuten. A soss huet kee Riedezäit. An d'Rapportrice huet elo direkt d'Wuert. Madamm Beissel, et ass un Iech.

Rapport de la Commission de l'Économie, des PME, de l'Énergie, de l'Espace et du Tourisme

Mme Simone Beissel (DP), rapportrice | Merci, Här President. Ech versprieche Iech, ech si kuerz.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, de Konsum vu guddem Drénkwaasser, wat jo e Garant ass vun eiser Gesondheet a Liewensqualitéit, verlaangt zwou Saachen: éischstens eng gutt Gestiou an zweetens eng gutt Kontroll.

Wat heescht „geréieren“? Mir wëllen alleguerde gär wëssen als Konsumenten, wéi vill Waasser mer da brauchen. Si keng Fuitten an eise Leitungen? Ass et net abusiv? Dat heescht, huet net de léiwen Noper vläicht eis Leitung ugezaapt?

An dann zweetens: Et muss kontrolléiert ginn, dat heescht, mir brauche kalibréiert, genormten – fréier hu mer gesot: „geeichten“ – Waassercompteuren.

Ëm wat geet et an dësem Projet de loi? Et geet drëm, fir d'Modalitéite vun de Minimalperformancen, vum Kalibréieren a vum Ersetze vu Kal- a Waarmwaasser-compteuren ze determinéieren.

Wien ass betraff? Engersäits d'Propriétaire vun de Compteuren, dat sinn d'Gemengen, mat spezifischen Obligatiounen, an op där anerer Säit d'Konsumenten, dat heescht, all Zorte vu Konsumenten, wou mir derbäigehéieren, d'Betriben an esou weider.

Wien huet gesetzlech Kompetenz, fir elo d'Kontroll ze maachen? Dir wësst, den ILNAS, dat ass eist aalt Eichamt. An dee kontrolléiert all d'metrologesch Instruments de mesure, deen huet hei generell d'Kompetenz kritt.

Firwat huet missen eng nei Basis légale geschaaft ginn? Mir hunn e Règlement grand-ducal gehat vun 2016, deen huet déi concernéiert Direktiv vun 2014 ëmgasat an d'Lëtzebuurger Reglementatioun. Mee dat Reglement huet nëmmen déi futur Compteuren – dat heescht net déi en service – betraff. Dat huet also net gepasst. Doniewent hu mer e Règlement grand-ducal vun 1977 gehat, deen huet awer nëmmen d'Kalwaassercompteure betraff. Deen huet also och net gepasst. Dunn ass gesot ginn, dass et eng nei Base légale muss ginn, well soss kënnen mer net virschaffen.

De Projet de loi, dee mer elo haut solle stëmmen, deen huet also folgend Objektiv: Éischstens d'Integratioun vun de Waarmwaassercompteuren, zweetens d'Festleeë vun de Prozedure vun der Installatioun a vun der Kontroll vun de Compteuren, drëttens d'Definitioun vum Kader vun eebe just der Interventioun vum ILNAS a véiertens déi Performancen, vun deenen ech geschwat hunn. Do muss och eng bestëmmte Marge d'erreur erlaabt ginn. Et ass elo esou, dass am Projet de loi beim Kalwaasser kann eng Marge d'erreur si vu 4 bis 10 % a beim waarme Waasser tësche 6 an 10 %.

Fir d'Ersetzen: Normalerweis steet elo am Projet de loi – an dat mécht och Sënn –, dass all 10 Joer d'Propriétairen, sprich d'Gemengen, sollen déi Compteuren ersetzen. Et ass awer méiglech, dass, wa se nei kalibréiert ginn, déi Period vun 10 op 15 Joer verlängert ka ginn.

(M. Fernand Etgen prend la présidence.)

Wat och virgesinn ass, dat ass, dass all Acteur – dat heescht esougutt d'Propriétaire wéi och d'Abonnéen – à tout moment kann d'ILNAS saiséieren, wann en e Souci huet, fir do Hëllefstellung ze kréien.

Dann, punkto Kontrollen, dat war en Hin an Hier – Dir wäert dat ee Moment nach héieren – vun den Avisen: Wie muss wat bezuelen? Wa sech erausstellt,

dass d'Compteur vum de Gemengen net konform sinn, an den ILNAS stellt dat fest, mussen d'Gemengen d'Frais vum deenen Tester bezuelen. Ass et awer e Konsument, dee seet: „Halt, Är Compteur sinn net an der Reil“, an dee saiséiert den ILNAS, da muss de Konsument, deen dat ufreet, bezuelen (veuillez lire: Ass et awer e Konsument, dee seet: „Halt, Är Compteur sinn net an der Reil“, an dee saiséiert den ILNAS an et stellt sech eraus, dass d'Compteuren awer konform sinn, da muss de Konsument, deen dat ufreet, bezuelen). An ech mengen, dat ass ganz gerecht.

Här President, mir hunn an der Ekonomieskommission fënnf Avisen erakritt. En éischten Avis vum Conseil d'État am Mee hat verschidden Oppositionformellen, well do e bestëmmten Imbroglia war zwëschen deene verschiddene Règlement-grand-ducal vu 1977 bis haut. Do ass dunn nogefléckt ginn. Du kuum en zweeten Avis vum Staatsrot vun elo Enn Juni dëst Joer, an do huet de Conseil d'État de Go ginn.

D'Handelskummer huet direkt de Projet begréisst, si seet: „Et ass extrem wichtig, mir mussen d'Waasser preservéieren.“ Et ass och wichtig, dass mer uerdentlech Compteuren hunn, dass keng Surconsommation vum deem Waasser méiglech ass, well dat muss einfach richtig gonn.

De Syvicol huet och e ganz gudden Avis gemaach. Him geet et och drëm, fir d'Waasserqualitéit ze preservéieren. Mee dem Syvicol geet et och drëm – an ech hunn dat jo elo erkläert, dat war e bësschen Hickhack –, ween da misst déi Käschten droen. Um Ufank ass gesot ginn, haaptsächlech d'Gemengen, als staarke Mann, dat heescht als Propriétaire vun de Compteuren, missten déi droen. An elo ass déi Léisung, déi mer zrëckgehalen hunn, mengen ech, méi gerecht. An de Syvicol ass och domat d'accord.

D'Chambre des Métiers begréisst et dann och a seet: „D'Waasser ass wichtig, d'Compteure mussen klappen.“ D'Chambre des Métiers, an dat mécht och Sënn, mécht just en Appell un allegueren d'Gemengen, fir d'Betriben och mathëllefen ze loosser, fir déi ganz Installatioun vun de Compteuren a fir se ze warten.

Souwäit dozou. Ech sinn elo an enger siwenter Vitess duerch dee komplizéierte Rapport gefuer. All aner technesch Detailler fannt Der a mengem schëffleche Rapport.

An ech doen elo déi aner Kap un. Dir wësst allegueren, wéi wichtig d'Drénkwaasser fir eist Land ass. Et ass eng Fleur rare, mir mussen et soignéieren. Et dierf net verbëtzt ginn. An dofir ginn ech mat Freed den Accord vun der DP-Fraktioun.

(M. Claude Wiseler reprend la présidence.)

Merci.

Une voix | Très bien!

Une deuxième voix | Da mussen mir eisen Accord och nach ginn!

Une troisième voix | Jo!

(Interruptions diverses)

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Beissel.

Hei bei dësem Modell si keng aner Wuertmeldunge virgesinn. A wann d'Regierung nach wëllt eppes soen, kéint se dat. Dat schéngt mer net de Fall ze sinn.

Da komme mer direkt zur Ofstëmmung iwwert dëse Projet de loi. An dat ass de Projet de loi – ech muss dat formell och richtig maachen – 8293, deen am Document parlementaire 8293¹⁷ steet.